

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-01-30
Besvaras senast
2020-02-05 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:841 Metoder för beräkning av felaktiga utbetalningar inom assistansersättningen

Den senaste tiden har frågan om fusk inom assistansersättningen aktualiserats. För oss kristdemokrater är det viktigt att beivra det fusk och överutnyttjande som finns inom assistansersättningen. Samtidigt är det viktigt att metoderna för uppskattningar av felaktiga utbetalningar som görs inom välfärdssystemen vilar på vetenskaplig grund. Det är också avgörande att debatten om fusk inom assistansen inte används för att rättfärdiga de nedskärningar som har skapat den pågående och allvarliga kris där människor med omfattande funktionsnedsättning inte får det stöd de behöver för att leva sina liv som andra.

Den metod som hittills har använts för att bedöma de felaktiga utbetalningarnas omfattning är den så kallade Expertmetoden (Expert Elicitation), som innebär att experter inom området gör bedömningar av hur stor omfattning de tror att fusk har. Nu senast fick Försäkringskassan i uppdrag att göra en bedömning av omfattningen av fusk i socialförsäkringssystemen till Delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (*Samlade åtgärder för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen* (SOU 2019:59)). Genom åren har rapporterna kommit fram till att drygt 10 procent av utbetalningarna var felaktiga.

Expertmetoden har fått utstå skarp kritik från forskare utifrån främst två aspekter: Dels är metoden utvecklad för att bedöma naturvetenskapliga data, vilka har en helt annan typ av osäkerhet än data genererade inom välfärdssystem. Dels har de aktuella utredningarna inte följt de metodologiska rekommendationer som finns för hur man ska gå till väga.

Nyligen uttalade chefen för Försäkringskassans avdelning för analys och prognos följande: ”Rent generellt delar Försäkringskassan den bedömning som flera forskare gjort att metoden 'Expert Elicitation', som bygger på att experter gör antaganden, inte är lämplig just för att skatta omfattningen av felaktiga utbetalningar. Osäkerheten blir alltför stor.” Det var ett välkommet ställningstagande från myndigheten.

Med anledning av det ovanstående vill jag ställa följande fråga till socialminister Lena Hallengren:

Vad anser socialministern om att man använder Expertmetoden, som enligt forskare och Försäkringskassan saknar evidens för att beräkna felaktiga utbetalningar inom assistansersättningen, och vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta för att säkerställa att evidensbaserade metoder kommer att användas framöver?

.....

Pia Steensland (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander